

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne
a investičné fondy

**PODMIENKY OPRÁVNENOSTI
VÝDAVKOV PRE VEĽKÝ
(FÁZOVANÝ) PROJEKT**
Operačného programu
Kvalita životného prostredia

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia

verzia 1.0, 23. december 2015

Obsah

1.	Podmienky oprávnenosti výdavkov	3
2.	Rozdelenie oprávnených výdavkov	6
3.	Zoznam oprávnených výdavkov	6
4.	Podmienky hospodárnosti výdavkov	10

1. Podmienky oprávnenosti výdavkov

Podmienky oprávnenosti výdavkov pre veľký (fázovaný) projekt definujú pravidlá oprávnenosti výdavkov pre veľký (fázovaný) projekt Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) – Projekt ČOV Sever žiadateľa Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Podmienky oprávnenosti výdavkov sú definované v súlade s pravidlami oprávnenosti výdavkov stanovenými Centrálnym koordináčnym orgánom (ďalej len „CKO“) na národnej úrovni v Systéme riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 - 2020, v Metodickom pokyne CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov, Metodickom pokyne CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov a v Metodickom pokyne CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov.

Podmienky oprávnenosti výdavkov obsahujú všeobecné ako aj špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov, rozdelenie oprávnených výdavkov vo vzťahu k aktivitám projektu (priame výdavky, nepriame výdavky), pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky, nástroje na overenie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov a číselník oprávnených výdavkov v rámci ktorého sú uvedené aj výdavky neoprávnené na financovanie z OP KŽP.

Za interpretáciu oprávnenosti výdavkov v súlade s definovanými podmienkami oprávnenosti výdavkov zodpovedá Ministerstvo životného prostredia SR ako riadiaci orgán (ďalej len „RO“) pre OP KŽP.

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „všeobecné nariadenie“) s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy¹, zákon o účtovníctve² a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy³, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

Informácie, ako aj pravidlá k dokladovaniu, účtovaniu a úhrade oprávnených výdavkov na strane Prijímateľa sú detailne uvedené v **Príručke pre prijímateľa** OP KŽP.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

Vecná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska vecnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o verejnom obstarávaní⁴ (ďalej aj „zákon o VO“), zákon o štátnej pomoci⁵, zákonník práce⁶, zákon o DPH⁷, zákon o účtovníctve) a podmienkami definovanými vo vyzvaní na predloženie žiadosti o poskytnutie NFP na II. fázu veľkého (fázovaného) projektu (ďalej len „Vyzvanie“);
- výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený Poskytovateľom a realizovaný v zmysle podmienok Vyzvania, podmienok zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „Zmluva o poskytnutí NFP“, alebo „Zmluva“);
- výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami operačného programu (ďalej len „OP“) na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;

¹ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

² Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

³ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴ Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵ Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

⁶ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁷ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

- d) výdavok je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- e) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného hospodárenia podľa čl. 30 nariadenia 966/2012⁸;
- f) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve Prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Zmluvou o poskytnutí NFP. Výdavky musia byť uhradené Prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením Poskytovateľovi⁹.

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, že sa na výdavkovú položku zahrnutú do žiadosti o platbu (ďalej aj „ŽoP“) na úhradu jedným z EŠIF neposkytla podpora z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani podpora z rovnakého fondu v rámci iného OP.

Časová oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska časovej oprávnenosti musí výdavok v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený Prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2023;
- b) platí, že výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „ŽoNFP“) za podmienky, že projekt v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený (nemôžu byť ukončené všetky hlavné aktivity projektu) pred predložením ŽoNFP Poskytovateľovi bez ohľadu na to, či Prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby;
- c) v prípade zmeny a doplnenia OP sú výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými z dôvodu zmeny a doplnenia OP, oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu a doplnenie EK.

Územná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je realizovaný na oprávnenom území, t.j. na území, na ktoré sa vzťahuje OP KŽP;
- b) výdavok má mať väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúci prospech.

Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov

Projekty vytvárajúce čistý príjem

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem či už počas realizácie projektu, alebo po jeho ukončení, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy¹⁰, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci (t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OP nad rámec skutočnej potreby projektu). Uvedená primeraná výška pomoci predstavuje tzv. „medzeru vo financovaní“, ktorá vzniká, ak čistý príjem za príslušné obdobie nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky projektu.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.

⁹ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie zálohovej platby a poskytnutie predfinancovania.

¹⁰ Čistými príjmami sa rozumejú príjmy projektu po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou životnosťou, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

Vzhľadom na uvedené platí, že oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy neprevýšia súčasnú hodnotu investičných výdavkov, po odpočítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené obdobie. Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné výdavky, čistý príjem sa prideliť pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných výdavkov.

Projekty vytvárajúce príjem sú projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spolplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok.

Veľký (fázovaný) projekt OP KŽP – Projekt ČOV Sever žiadateľa Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. je projekt **vytvárajúci čistý príjem počas referenčného obdobia**, t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj obdobia po jeho ukončení, ktorého celkové oprávnené výdavky sú **vyššie ako 1 000 000 EUR** (v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia).

V prípade veľkého (fázovaného) projektu sa potenciálny čistý príjem z projektu určí **vopred** prostredníctvom jednej z nasledujúcich metód, ktorú si môže zvoliť žiadateľ sám:

- a) uplatnenie paušálnej sadzby čistého príjmu vo výške 25 %. Podstatou paušálnej sadzby je jednorazové zníženie oprávnených výdavkov projektu percentuálnou paušálnou sadzbou, čo výrazne zjednodušuje postupy zohľadňovania príjmov a nároky na monitorovanie príjmov počas, ako aj po ukončení realizácie projektu.
- b) výpočet finančnej medzery (výpočet diskontovaného čistého príjmu z projektu pri zohľadnení referenčného obdobia primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na operáciu, bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií, uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu) prostredníctvom finančnej analýzy projektu.

Problematika zohľadňovania čistých príjmov pri výpočte výšky pomoci je podrobne upravená v dokumente *Metodika pre vypracovanie finančnej analýzy projektu*, zverejnenom na webovom sídle www.op-kzp.sk, v ktorom žiadateľ nájde všetky potrebné informácie.

Hotovostné platby

V zmysle § 2 zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „zákon o obmedzení platieb v hotovosti“) sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek a mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom .

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené.

Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 5 000 EUR.

Verejné obstarávanie

Žiadateľ je povinný mať **ku dňu predloženia ŽoNFP vyhlásené verejné obstarávania** (ďalej aj „VO“) **na všetky aktivity projektu**, ktoré budú realizované dodávateľsky (uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovarov, poskytnutie služieb) a ktoré sú predmetom oprávnených výdavkov projektu¹¹.

Verejné obstarávania súvisiace s **aktivitami projektu** budú overené zo strany Poskytovateľa **počas výkonu administratívnej kontroly VO** (ďalej aj „AK VO“).

Ak záverom AK VO súvisiacich s **hlavnými aktivitami projektu** (priame výdavky), **vrátane** VO súvisiacich so zabezpečením **informovania a komunikácie** v rámci podpornej aktivity projektu (nepriame výdavky), nebude

¹¹ Výnimku tvoria VO súvisiace so zabezpečením informovania a komunikácie a VO, ktoré bude žiadateľ realizovať prostredníctvom elektronického trhu, t.j. v súlade s § 92 až 99 zákona o VO (t.j. podlimitné zákazky na dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb bežne dostupných na trhu) a zákaziek, ktoré bude žiadateľ realizovať postupom podľa § 9 ods. 9 zákona o VO.

pripustenie výdavkov vzniknutých z VO do financovania v plnej výške alebo udelenie finančnej opravy¹² na tieto výdavky, môže Prijímateľ opakovať VO súvisiace s vyššie uvedenými aktivitami projektu **maximálne jedenkrát**.

Informácie o realizácii VO, vrátane vzorových formulárov a najčastejších nedostatkov pri realizácii VO sú uvedené v **Príručke k procesu verejného obstarávania** OP KŽP. V tomto dokumente sú informácie k VO uvedené iba za účelom poskytnutia komplexnej informácie k oprávnenosti výdavkov.

2. Rozdelenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu delia na **priame** a **nepriame** výdavky, podľa toho či majú vzťah k hlavným aktivitám alebo podpornej aktivite projektu

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s hlavnými aktivitami projektu – Stoková sieť a Čistiareň odpadových vôd (napr. stavebné práce, stavebný dozor, prípravná a projektová dokumentácia). Tieto výdavky môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov¹³, ktoré bezprostredne súvisia s realizáciou projektu a bez ktorých nie je možné daný projekt zrealizovať.

Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré súvisia nepriamo s realizáciou projektu (resp. nemôžu byť priamo priradené k niektorej z hlavných aktivít projektu) a sú vynaložené na zabezpečenie podpornej aktivity projektu (výlučne riadenie projektu a informovanie a komunikácia¹⁴). Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov a **nesmú prekročiť s ohľadom na priame výdavky projektu (výdavky hlavných aktivít) limit¹⁵ 3 %**.

3. Zoznam oprávnených výdavkov

Oprávnené výdavky OP KŽP sú **kategorizované** do príslušných tried a skupín oprávnených výdavkov.

Poskytovateľ overuje vecnú oprávnenosť výdavkov projektu na základe posúdenia, či žiadané výdavky projektu vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v zozname skupín oprávnených výdavkov, uvedených v tomto dokumente. Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov, ako aj typy neoprávnených výdavkov v rámci tohto vyzvania

Trieda 02 - Dlhodobý hmotný majetok

Skupina 021 Stavby

- **stavebné práce:**
 - realizácia nových stavieb;
 - rekonštrukcia a modernizácia stavieb (výdavky na rekonštrukciu a modernizáciu stavebných objektov ČOV sú oprávnené výlučne v prípade, ak majú priamy vplyv na zvýšenie účinnosti čistenia ČOV (dodržanie prísnejších limitov pre vypúšťané znečistenie) alebo zvýšenie kapacity ČOV);
 - prístavby, nadstavby, stavebné úpravy (stavebné objekty, prevádzkové súbory) podľa špecifikácie;

¹² V zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania.

¹³ § 8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁴ Zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie a komunikáciu (napr. dočasný pútač a stála tabuľa, alebo plagát, publikovanie článkov o projekte) bližšie špecifikovaných v *Manuáli pre informovanie a komunikáciu* pre OP KŽP.

¹⁵ Nižšie uvedené limity nemôžu byť prekročené ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t.j. výška čerpaných nepriamych výdavkov bude prispôbená výške čerpaných priamych výdavkov projektu.

<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie staveniska; - demolácia realizovaná v nevyhnutnom rozsahu v priamej väzbe na projekt; ▪ nákup stavieb - budov, objektov alebo ich častí vrátane takých, ktoré sú určené na likvidáciu (napr. v súvislosti s výstavbou iných nevyhnutných stavebných objektov) vo výške maximálne 10 % celkových priamych oprávnených výdavkov na projekt (pri dodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu). Výdavky na nákup stavieb sú oprávnenými výdavkami za splnenia nasledovných podmienok: <ul style="list-style-type: none"> - stavba bude ohodnotená znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch; - oprávneným výdavkom je obstarávacía cena, maximálne však do výšky všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým posudkom; - stavba vyhovuje všetkým zákonným predpisom, predovšetkým stavebným, hygienickým, bezpečnostným a ustanoveniam stavebného zákona a vykonávacích vyhlášok; - je vydané kolaudačné rozhodnutie alebo rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby alebo rozhodnutie o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku a sú odstránené všetky prípadné nedostatky, na ktoré upozornil stavebný úrad pri vydaní kolaudačného rozhodnutia; - súčasný, či niektorý z predchádzajúcich vlastníkov stavby nezískal pred predložením ŽoNFP príspevok z verejných prostriedkov na nákup danej stavby, čo by v prípade spolufinancovania nákupu z prostriedkov EŠIF viedlo k duplicitnému financovaniu, a tým k vzniku neoprávnených výdavkov; - ak Poskytovateľ identifikuje pri kúpe stavieb konflikt záujmov v zmysle § 46 ods. 1 zákona o príspevku z EŠIF, výdavky na kúpu stavby budú neoprávnené v plnom rozsahu. ▪ prípravná a projektová dokumentácia: <ul style="list-style-type: none"> - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie); - prieskumné práce (geologický prieskum, hydrotechnické posúdenie) potrebné na spracovanie projektu; - zameriavacie práce (vytýčenie stavby, zameranie súčasného stavu stavby a iné); - manipulačné a prevádzkové poriadky; - plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia; ▪ stavebný dozor do výšky maximálne 1,5 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce.
<p>Skupina 022 Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia) je samostatne mimo stavebných prác; ▪ nákup technológií alebo častí technológií tvoriacich navzájom funkčný celok.
<p>Skupina 027 Pozemky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup pozemkov/lesov v rámci projektu vo výške maximálne 10 % celkových priamych oprávnených výdavkov projektu (pri dodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu). Výdavky na nákup pozemkov sú oprávnenými výdavkami za splnenia nasledovných podmienok: <ul style="list-style-type: none"> - pozemok bude ohodnotený znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch;

- oprávneným výdavkom je obstarávacia cena, maximálne však do výšky všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým posudkom;
- súčasný, či niektorý z predchádzajúcich vlastníkov pozemku nezískal pred predložením ŽoNFP príspevok z verejných prostriedkov na nákup daného pozemku, čo by v prípade spolufinancovania nákupu z prostriedkov EŠIF viedlo k duplicitnému financovaniu, a tým k vzniku neoprávnených výdavkov;
- ak Poskytovateľ identifikuje pri kúpe pozemku konflikt záujmov v zmysle § 46 ods. 1 zákona o príspevku z EŠIF, výdavky na kúpu pozemku budú neoprávnené v plnom rozsahu.

Trieda 51 - Služby

Skupina 518 Ostatné služby

- nájom prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu;
- výroba a osadenie dočasného pútača vo finančnom limite maximálne 920 EUR bez DPH za 1 kus, stálej tabule vo finančnom limite maximálne 500 EUR bez DPH za 1 kus, alebo plagátu vo finančnom limite maximálne 30 EUR bez DPH za 1 kus¹⁶;
- výdavky na publikovanie článkov o projekte/inercia vo finančnom limite maximálne 350 EUR bez DPH za 1 článok/inzerciu (inzercia v regionálnom (nie celoštátnom/celoplošnom) denníku, resp. týždenníku, či dvojtýždenníku, zverejnená v printovej (nie elektronickej) podobe);
- vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov nesúvisiacich s výstavbou;
- obstaranie nehmotného majetku, ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400,- EUR alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky – prijímateľa) nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku.

Trieda 90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva

Skupina 930 Rezerva na nepredvídané výdavky

- rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami a/alebo technologickými a technickými zariadeniami maximálne do výšky 10 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce a/alebo technologickými a technickými zariadeniami - napr. vynútené preložky inžinierskych sietí v nevyhnutnom rozsahu, pokiaľ tieto siete preukázateľne znemožňujú realizáciu projektu a nebolo ich možné vopred predvídať. Oprávnenosť, resp. neoprávnenosť uplatnenia rezervy na nepredvídané výdavky bude posudzovaná v priebehu realizácie projektu (ak relevantné).

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov projektu z dôvodu vecnej neoprávnenosti alebo neúčelnosti Poskytovateľ v procese odborného hodnotenia zníži výšku celkových oprávnených výdavkov projektu o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z OP KŽP financované. V prípade, ak Poskytovateľ identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty žiadateľom definovaných celkových oprávnených výdavkov projektu **ako vecne neoprávnených a/alebo neúčelných**, Poskytovateľ vydá **rozhodnutie o neschválení ŽoNFP**.

Upozornenie:

Pokiaľ ide o výdavok, ktorý vznikol alebo vznikne v súvislosti s realizáciou projektu a nie je výslovne uvedený medzi oprávnenými výdavkami v tomto dokumente, odporúčame žiadateľovi taktiež ho uviesť v rozpočte projektu v rámci príslušnej skupiny oprávnených výdavkov. Poskytovateľ posúdi oprávnenosť takéhoto výdavku individuálne, a to

¹⁶ Výdavky, ktoré bezprostredne súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a štátneho rozpočtu SR na jeho spolufinancovanie.

vzhľadom na ciele a charakter projektu, t.j. určí do akej miery je výdavok nevyhnutný pre naplnenie cieľov a realizáciu aktivít projektu.

Neoprávnené výdavky

Nižšie uvedené výdavky bude Poskytovateľ **vždy** považovať za **neoprávnené**, bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu:

- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci, alebo stanovené finančné limity;
- príprava žiadosti o poskytnutie NFP;
- výdavky spojené so zabezpečením verejného obstarávania tovarov, služieb a prác bezprostredne súvisiacich s projektom (bez ohľadu na to, či bolo VO zabezpečené žiadateľom/Prijímateľom, alebo dodávateľsky);
- výdavky na výstavbu kanalizačných prípojok;
- výdavky na individuálne čistenie odpadových vôd realizované v rámci nehnuteľností fyzických osôb vrátane výdavkov na odvoz odpadových vôd;
- výdavky na obnovu ostatných inžinierskych sietí z dôvodu ich nevyhovujúceho technického stavu;
- výdavky na rekonštrukciu stokovej siete a čistiarne odpadových vôd. Za rekonštrukciu sa nepovažuje zvýšenie kapacity stokovej siete alebo zvýšenie kapacity a intenzifikácia čistiarne odpadových vôd;
- výdavky na prevádzku vodohospodárskej infraštruktúry vrátane skúšobnej prevádzky;
- výdavky na výstavbu dažďovej kanalizácie.
- geologický prieskum za účelom zistenia výdatnosti geotermálneho ložiska, ak netvorí súčasť prípravnej a projektovej dokumentácie;
- nákup pozemkov/lesov vo výške nad 10 % celkových priamych oprávnených výdavkov projektu (alebo pri nedodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu);
- cestné komunikácie okrem nevyhnutnej spätnej úpravy v prípade projektov budovania verejných kanalizácií;
- obslužné a vnútro areálové komunikácie (výnimku tvoria projekty zamerané na budovanie čistiarní odpadových vôd);
- výdavky na opravu a údržbu;
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení a technológií;
- vedľajšie rozpočtové náklady (VRN) okrem výdavkov na zariadenia staveniska;
- štúdie, ktoré vedú k vypracovaniu štátnej expertízy;
- akreditácie, reakreditácie;
- prevádzkové/režijné výdavky bezprostredne súvisiace s riadením projektu, t.j. nepriame výdavky (napr. výdavky na prenájom priestorov, vodné a stočné, nákup pohonných hmôt, energie, na telefón, fax, internet, upratovanie, občerstvenie, nákup spotrebného materiálu a tovaru, iné);
- interiérové vybavenie objektov (napr. nábytok, podlahoviny a koberce, iné);
- správne poplatky, ktoré nie sú pre realizáciu projektu nevyhnutné a nemajú priamu väzbu na projekt;
- výdavky na poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
- poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu a iné bankové poplatky;
- daňové poplatky a dovozné prírážky;
- poplatky za poštovné a telekomunikačné služby;
- výdavky na nákup použitého zariadenia;
- odpisy;

- výdavky na právne služby Prijímateľa voči Poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
- mzdové výdavky starostu obce, resp. primátora mesta;
- sankčné poplatky, pokuty¹⁷ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
- nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek¹⁸;
- dary;
- územné vplyvy;
- položky financované z iných finančných zdrojov (napr. Envirofond, Recyklačný fond);
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
- iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom.

4. Podmienky hospodárnosti výdavkov

Žiadateľ/Prijímateľ je **povinný** v zmysle osobitných predpisov pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, **zachovávať zásadu hospodárnosti**, a preto bude Poskytovateľ v jednotlivých procesoch implementácie projektu posudzovať, či navrhnuté **výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti¹⁹ a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.**

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov OP KŽP z pohľadu ich hospodárnosti je *Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov* na programové obdobie 2014 - 2020, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnosti výdavkov projektu, resp. ŽoNFP.

Nastavenie podmienok vzťahujúcich sa na hospodárnosť výdavkov projektov OP KŽP vychádza zo snahy Poskytovateľa zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania (zo strany žiadateľa/Prijímateľa) a overovania (zo strany Poskytovateľa) hospodárnosti výdavkov projektu prostredníctvom využitia smerných ukazovateľov (benchmarkov) a finančných limitov s dôrazom na dodržiavanie zásady „hodnota za peniaze/value for money“.

Poskytovateľ bude posudzovať oprávnenosť výdavkov projektu (ŽoNFP) z hľadiska hospodárnosti **primárne v nasledujúcich procesných fázach implementácie:**

- a) konanie o ŽoNFP,
- b) realizácia projektu,
- c) verejné obstarávanie a obstarávanie nespádajúce pod pravidlá verejného obstarávania.

Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnosti je pre jednotlivé fázy diferencované.

Žiadateľ/Prijímateľ **sa nezbuje** výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti úkonom Poskytovateľa uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnosti. Poskytovateľ je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak Poskytovateľ identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase pôvodnej kontroly hospodárnosti alebo v prípadoch dodatočného uistenia sa o správnosti výsledku pôvodnej

¹⁷ Napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“ a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

¹⁸ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

¹⁹ Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutých na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu.

kontroly hospodárnosti) uskutočnených v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie uplatniť voči Prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti.

Poskytovateľ pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov využíva tzv. **pomocné nástroje**. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne. Medzi pomocné nástroje používané v rámci implementácie OP KŽP patria:

- finančné a percentuálne limity,
- benchmarky,
- stavebný rozpočet projektu vypracovaný oprávnenou osobou,
- znalecký alebo odborný posudok,
- zrealizované verejné obstarávanie,
- prieskum trhu.

Finančné a percentuálne limity

V prípade výdavkov/skupín výdavkov, pre ktoré sú stanovené finančné/percentuálne limity, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného limitu. **Akékoľvek prekročenie stanovených limitov bude považované za neoprávnené.**

Limitovanie oprávnenej výšky výdavkov sa používa v nasledovných prípadoch:

- a) stanovenie finančných limitov pre jednotkové výdavky (napr. finančný limit pre dodanie a inštaláciu dočasného pútača, trvalej vysvetľujúcej tabule);
- b) stanovenie percentuálnych limitov pre skupiny výdavkov / jednotkové výdavky (napr. percentuálny limit pre výšku nepriamych výdavkov projektu s ohľadom na priame výdavky projektu, pre rezervu na nepredvídané výdavky, pre stavebný dozor, nákup stavieb).

Dodržaním stanoveného finančného limitu pre jednotkový výdavok sa tento považuje za hospodárny. Uvedené sa **nevzťahuje** na percentuálne limity stanovené pre jednotlivé skupiny výdavkov, ktorých primárnym cieľom je obmedzenie výšky (podielu) určitých špecifických typov/skupín výdavkov a nie preukázanie hospodárnosti výdavku.

Benchmarky

Benchmark (t.j. smerný ukazovateľ mernej investičnej náročnosti) je jedným z nástrojov na overovanie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov projektov, ktorý spočíva v porovnaní plánovanej hodnoty benchmarku na úrovni projektu s referenčnou hodnotou benchmarku stanovenou na optimálnej resp. prijateľnej úrovni, ktorá predstavuje optimálnu výšku nákladov (výdavkov) hlavných aktivít projektu na jednotku výstupu projektu (napr. XY EUR na kilometer novovybudovanej kanalizácie).

Pre účel použitia v rámci OP KŽP je benchmark definovaný ako **maximálna prípustná hodnota merateľného ukazovateľa na úrovni projektu za štandardných podmienok**.

V prípade prekročenia stanovenej hodnoty benchmarkov sa za účelom zohľadnenia dopadov reálnych podmienok realizácie projektu oproti štandardným podmienkam použijú Poskytovateľom definované faktory zvýšenej investičnej náročnosti, ktoré vyjadrujú sťažené podmienky realizácie projektu a slúžia na zdôvodnenie zvýšenej investičnej náročnosti projektu (vyplývajúcej zo stavebno-technických, technologických, prírodných, časových alebo iných dôvodov). Tieto faktory sú Poskytovateľom spravidla taxatívne uvedené pre príslušnú oblasť podpory, pričom žiadateľ/Prijímateľ **nie je oprávnený** zdôvodniť zvýšenú investičnú náročnosť projektu inými faktormi ako tými, ktoré sú uvedené v tomto dokumente.

Prekročenie hodnoty benchmarku nevyhnutne nezakladá následné zamietnutie žiadosti o NFP. Žiadosť o NFP môže byť v procese hodnotenia kritéria hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektu vyhodnotená ako vyhovujúca aj v prípade prekročenia hodnoty benchmarku, pokiaľ to vyplýva z odôvodnenia faktormi zvýšenej investičnej náročnosti.

Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotené ako nesplnenie podmienky hospodárnosti výdavkov projektu, pričom platí, že takýto projekt nebude v rámci procesu konania o ŽoNFP schválený.

Stanovené hodnoty benchmarkov zahŕňajú celkové oprávnené výdavky na hlavné aktivity projektu, t.j. oprávnené výdavky očistené o nepriame výdavky, výdavky na stavebný dozor, rezervy na nepredvídané výdavky a DPH. **Konkrétne hodnoty benchmarkov sú uvedené nižšie.**

V prípade gravitačných kanalizácií je hodnota benchmarku stanovená pre potrubie s priemerom do DN 400 mm, bez ČOV, bez vodovodu v spoločnej ryhe, rovnaká pre výstavbu (novobudovanú kanalizáciu), rozšírenie (dobudovanie kanalizácie) a zvýšenie hydraulického kapacity (výmena kanalizácie z dôvodu zvyšovania priemeru potrubia).

V prípade tlakových/podtlakových kanalizačných systémov je hodnota benchmarku stanovená bez ČOV, bez vodovodu v spoločnej ryhe, pre výstavbu (novobudovanú kanalizáciu), rozšírenie (dobudovanie kanalizácie) a zvýšenie kapacity (výmena kanalizácie z dôvodu zvyšovania priemeru potrubia).

V prípade ČOV je hodnota benchmarku stanovená iba pre novobudované ČOV.

Hodnoty benchmarkov sú uvedené v tabuľke nižšie a platia pre všetky veľkosti aglomerácie bez rozdielu na počet ekvivalentných obyvateľov (EO) v aglomerácii. Poskytovateľ v priebehu programového obdobia je oprávnený aktualizovať referenčné hodnoty benchmarkov (napr. na základe štatisticky preukázateľného nárastu tržových cien).

Stanovené referenčné hodnoty benchmarkov

Predmet projektu	Referenčná hodnota benchmarku (v sume bez DPH)
Gravitačná stoková sieť	425 000 EUR/km
Tlaková stoková sieť	250 000 EUR/km
Výstavba ČOV	560 EUR/EO
Rozšírenie a zvýšenie kapacity ČOV	benchmark nie je stanovený

Pozn. hodnoty uvedené v tabuľke platia pre tlakové kanalizácie, gravitačné kanalizácie s priemerom do DN 400 a pre novobudované ČOV.

Žiadateľ vypočíta hodnotu benchmarku projektu v rámci záväzného formuláru prílohy ŽoNFP č.7 - Podporná dokumentácia k oprávnenosti výdavkov ako **pomer výšky celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu** (očistené o výšku nepriamych výdavkov projektu, o výdavky na stavebný dozor, rezervy na nepredvídané výdavky a DPH) **k cieľovej hodnote príslušného merateľného ukazovateľa projektu** podľa vzorca uvedeného v tejto prílohe.

V prípade prekročenia stanovenej referenčnej hodnoty benchmarku Poskytovateľ posúdi skutočné podmienky realizácie projektu voči zadefinovaným štandardným podmienkam a posúdi zdôvodnenie vyšších investičných nákladov na základe relevantnosti faktorov zvýšenej investičnej náročnosti (ZIN) pre daný projekt. To znamená, že Poskytovateľ posúdi, či toto prekročenie zodpovedá navrhnutému riešeniu a faktorom ZIN, ktoré vopred stanovil ako skutočnosti, ktoré môžu objektívne spôsobiť zvýšenie investičnej náročnosti projektu. Výdavky nad referenčnú hodnotu benchmarku budú akceptované ako oprávnené iba v odôvodnených objektívnych prípadoch, ktoré sú spôsobené faktormi ZIN stanovenými Poskytovateľom. Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotené ako nesplnenie vylučujúceho hodnotiaceho kritéria 4.2 Hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu a teda k neschváleniu ŽoNFP.

Štandardné podmienky

Stanovené hodnoty benchmarkov sú aplikovateľné na projekty realizované v tzv. štandardných podmienkach. Štandardné podmienky zahŕňajú hlavné položky nákladov a sú taxatívne uvádzané pre príslušnú oblasť podpory.

Štandardné podmienky pre benchmarky gravitačných kanalizácií do DN 400

Stanovená hodnota benchmarku gravitačnej kanalizácie pre potrubie s priemerom do DN 400 v štandardných podmienkach zahŕňa nasledovné hlavné položky nákladov:

- dodávka a montáž gravitačného kanalizačného systému vybudovaného z kanalizačných potrubí s priemerom do DN 400 mm,
- dodávka a montáž kanalizačných šácht s priemerom DN 1000 mm s kompletným vystrojením,
- zemné práce/výkopové práce vrátane paženia, zásypy a obsypy pri triede ťažiteľnosti horniny I. až IV., vrátane príplatkov za lepiivosť,
- spätné úpravy v komunikácii, vrátane zriadenia podkladu a krytu vozovky zodpovedajúcej šírke ryhy a preplátovaniu 500 mm z oboch strán.

Štandardné podmienky pre benchmarky tlakových/podtlakových kanalizačných systémov

Stanovená hodnota benchmarku tlakovej/podtlakovej kanalizácie v štandardných podmienkach zahŕňa nasledovné hlavné položky nákladov:

- dodávka a montáž kompletných tlakových/podtlakových kanalizačných systémov mimo budov menovitej svetlosti do DN 160 v súlade s STN EN 1091 a STN EN 1671,
- zemné práce/výkopové práce vrátane paženia, zásypy a obsypy pri triede ťažiteľnosti horniny I. až IV., vrátane príplatkov za lepiivosť,
- spätné úpravy v komunikácii, vrátane zriadenia podkladu a krytu vozovky zodpovedajúcej šírke ryhy a preplátovaniu 500 mm z oboch strán.

Štandardné podmienky pre benchmarky nových ČOV

Stanovená hodnota benchmarku novej ČOV v štandardných podmienkach zahŕňa výstavbu novej ČOV pre čistenie splaškových a komunálnych odpadových vôd (v súlade so smernicou 91/271/EHS a jej príloh) vypúšťaných do povrchových vôd s účinnosťou linky čistenia zodpovedajúcou limitným hodnotám ukazovateľov znečistenia NV SR 269/2010 Z.z., Príloha č. 6 pre veľkosť zdroja znečistenia od 2 001 do 10 000 EO, pričom sa predpokladá aeróbná stabilizácia čistiarenskeho kalu.

Faktory zvýšenej investičnej náročnosti

Na zohľadnenie vplyvu a dopadov reálnych podmienok oproti štandardným podmienkam, pre ktoré bol benchmark stanovený, Poskytovateľ stanovil faktory zvýšenej investičnej náročnosti ako skutočnosti, ktoré môžu objektívne spôsobiť zvýšenie investičnej náročnosti projektu, t.j. prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku.

Faktory zvýšenej investičnej náročnosti pre stokovú sieť

Pre budovanie gravitačných kanalizácií s priemerom do DN 400, tlakových/podtlakových kanalizácií boli ako najvýznamnejšie faktory vplyvajúce na investičnú náročnosť projektu špecifikované nižšie uvedené faktory ZIN uvedené v tabuľke a zoskupené do skupín.

Skupina faktorov ZIN	Špecifikácia
Miestne vplyvy	<ul style="list-style-type: none"> - charakter osídlenia obce (hustota osídlenia, vybavenosť obce, stupeň industrializácie a pod.); - počet ekvivalentných obyvateľov; - miera urbanizácie (napr. charakter zástavby, centrál miest, budovanie na nezastavaných plochách, vplyv existujúcej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry, veľkosti prelúk medzi miestnymi časťami aglomerácie); - geomorfológia, členitosť terénu, klimatické podmienky (napr. sklon terénu, charakter podložia hĺbenej ryhy, vysoká hladina podzemnej vody);
Stavebné a technické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - nedostupnosť pre stavebné mechanizmy po miestnych komunikáciách pre realizáciu projektu štandardným spôsobom, budovanie kanalizácie v zložitých dopravných uzloch alebo dopravných podmienkach bez možnosti úplného vylúčenia dopravy; - iná technológia výstavby kanalizácie ako stanovuje benchmark (budovanie kanalizácie pod hladinou podzemnej vody, nutnosť paženia výkopu štetovnicami, odvodnenie ryhy ihlofiltrami, iné špeciálne zakladania, bezryhové technológie výstavby, mikrotunelovanie, minitunelovanie, pretláčanie potrubia, štítovanie, výmena potrubia roztrhaním, vystielkovanie potrubia a pod.); - inžiniersko-geologické podmienky (trieda ťažiteľnosti horniny, ručné výkopy, tekuté piesky, vysoká hladina podzemnej vody a pod.); - koordinácia budovanej kanalizácie s existujúcimi inžinierskymi sieťami pri zvýšenej hustote a stiesnených pomeroch (napr. ochranné pásmo/zóny existujúcich sietí, ich hustota, križovanie, nutnosť prekládok sietí); - požiadavky na spätnú úpravu pozemných komunikácií a spevnených plôch dotknutých budovaním kanalizácie (napr. materiál, konštrukčná skladba cestného telesa, požiadavky správcov komunikácií v prípadoch preklasifikovania tried (štátne, VÚC a obce) na spätné úpravy krytu vozovky); - iné potrubia použité pri budovaní kanalizácie ako stanovuje benchmark (napr. DN 500 a viac, SN nad 10, nekrhové profily stôk), iný typ kanalizačného systému použitý pri budovaní kanalizácie ako stanovuje benchmark; - kanalizačný systém s objektmi na stokovej sieti, nad rámec štandardných podmienok benchmarku (revízne kanalizačné šachty), bez ktorých by odvádzanie odpadových vôd nebolo funkčné ako sú: zvýšené počty čerpacích staníc na stokovej sieti s technologickým vstrojením vrátane NN prípojok, dažďové oddelovače (separátory), preplachovacie šachty, merné šachty, odľahčovacie komory, spádoviská, sklzy, rozdeľovacie komory, virové šachty, výustné objekty, vypinacie komory, dažďové nádrže, regulátory odtoku, kanalizačné pochody pod vodnými tokmi, pod železnicou, pod cestami, rúrové mosty, zhýbkly, lapače splavenín a pod.;
Špecifiká projektu	<ul style="list-style-type: none"> - počiatočný stav a charakteristiky existujúcej kanalizačnej siete (napr. predmetný projekt je zameraný na dobudovanie stokovej siete a zvýšenia napojenosti podľa EO na verejnú kanalizáciu v aglomerácii); - realizácia v pamiatkovo alebo prírodne chránených zónach / územiach.

Faktory zvýšenej investičnej náročnosti pre nové ČOV

Pre budovanie nových ČOV boli stanovené nasledovné faktory podstatným spôsobom vplyvajúce na investičnú náročnosť projektu:

Skupina faktorov ZIN	Špecifikácia
Miestne vplyvy	<ul style="list-style-type: none"> - charakter osídlenia obce (napr. hustota osídlenia, vybavenosť obce, stupeň industrializácie a pod.); - počet ekvivalentných obyvateľov; - miera urbanizácie (napr. charakter zástavby, veľkosti prelúk medzi miestnymi časťami aglomerácie); - geomorfológia, členitosť terénu, klimatické podmienky, hydrologické pomery v povodí ČOV;
Stavebné a technické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - inžiniersko-geologické pomery areálu ČOV, ich vplyv na zakladanie a konštrukčné riešenie objektov ČOV (trieda ťažiteľnosti zeminy, vysoká hladina podzemnej vody, nutná výmena podložia, paženie štetovnicami a pod.); - nutná ochrana objektov/areálu ČOV pred povodňami (výškové usporiadanie stavebných objektov novobudovanej ČOV); - nedostupnosť pre stavebné mechanizmy po miestnych komunikáciách pre realizáciu projektu štandardným spôsobom; - iná ako štandardná použitá technológia čistenia odpadových vôd tohto veľkostného radu ČOV (napr. odstraňovanie iba organického znečistenia alebo zvýšené požiadavky na odstraňovanie iba dusíka)

Skupina faktorov ZIN	Špecifikácia
	a/alebo fosforu; anaeróbna stabilizácia kalu, mechanické odvodnenie kalu v areáli ČOV, BAT technológie a pod.);
Špecifiká projektu	<ul style="list-style-type: none"> - ČOV pre veľkosť zdroja znečistenia (kapacitou) do 2 000 EO alebo nad 10 000 EO; - ČOV s vyšším podielom priemyselných vôd v súlade s čl.2. bod 1. smernice 91/271/EHS a jej Prílohou I.; - ČOV s vypúšťaním vyčistených odpadových vôd do málo vodnatého recipientu a citlivého najmä na nutrienty (N-NH₄⁺, Ncelk., Pcelk.); - ČOV s nutnosťou budovania povodňovej čerpacej stanice; - ČOV s veľmi vzdialeným recipientom (nutnosť odvádzania vyčistených odpadových vôd do viac ako 1 km).

Upozomenia

- Pri výpočte hodnoty benchmarku je potrebné vychádzať výlučne z celkových oprávnených výdavkov hlavných aktivít projektu znížených o DPH, rezervu na nepredvídané výdavky a výdavky na stavebný dozor, t.j. do výpočtu benchmarku nevstupujú nepriame výdavky (výdavky na podporné aktivity projektu v súlade s týmto dokumentom), rezerva na nepredvídané výdavky, DPH a výdavky na stavebný dozor.
- Do výpočtu hodnoty benchmarku vstupujú celkové oprávnené výdavky na hlavné aktivity projektu bez zohľadnenia čistého príjmu z projektu.
- Pri posudzovaní hodnoty benchmarku sa berie do úvahy výška výdavkov hlavných aktivít projektu po ich prípadnom znížení v procese schvaľovania projektu z dôvodu identifikácie vecne neoprávnených, neúčelných alebo nevhodných výdavkov.
- Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotený ako nesplnenie hodnotiaceho kritéria 4.2 Hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu, v dôsledku čoho bude projektu neschválený.
- Jednotlivé vstupy do výpočtu benchmarku musia byť v súlade s relevantnými údajmi uvedenými v ŽoNFP vrátane jej príloh.

Stavebný rozpočet projektu vypracovaný oprávnenou osobou

Stavebný rozpočet projektu vypracovaný oprávnenou osobou je možné použiť na preukázanie hospodárnosti výdavkov v prípade, ak na výdavky na stavebné práce nie sú stanovené finančné limity a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov na stavebné práce prostredníctvom zrealizovaného VO.

Znalecký alebo odborný posudok

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch žiadateľ preukazuje hospodárnosť výdavkov na nákup nehnuteľností (stavby, pozemky/lesy). Znalecký posudok, ktorým sa pri zohľadnení trhových podmienok oceňujú nehnuteľnosti. Uvedená lehota neplatí v prípade, ak bol žiadateľ vlastníkom nehnuteľnosti pred podaním ŽoNFP.

Výdavky na nákup nehnuteľnosti stanovené v rozpočte ŽoNFP, ktoré budú vyššie ako je cena nehnuteľnosti stanovená znaleckým alebo odborným posudkom, budú považované za neoprávnené. Poskytovateľ v takom prípade zníži oprávnené výdavky projektu o časť výdavkov, ktoré boli identifikované ako neoprávnené z dôvodu prekročenia ceny nehnuteľnosti stanovenej znaleckým posudkom.

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch je možné zo strany žiadateľa preukázať hospodárnosť výdavkov na obstaranie hnutel'ného majetku (napr. špeciálne strojné zariadenia, technológie) v prípade, keď nebolo objektívne možné (na základe čestného vyhlásenia žiadateľa) vykonať riadny prieskum trhu.

Zrealizované verejné obstarávanie

Vo všeobecnosti platí, že v prípade výdavkov spadajúcich pod pravidlá verejného obstarávania, sú na financovanie oprávnené výdavky do výšky, ktorá bola stanovená verejným obstarávaním.

V prípade, ak žiadateľ ukončil proces VO pred predložením ŽoNFP, je oprávnený preukázať hospodárnosť predmetných výdavkov na základe výsledku zrealizovaného VO. V takom prípade žiadateľ stanoví v rozpočte ŽoNFP výšku oprávnených výdavkov v zmysle ukončeného verejného obstarávania podľa zákona o VO.

Týmto nie je dotknutá povinnosť dodržania stanovených benchmarkov a finančných limitov.

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje pomocný nástroj na overovanie hospodárnosti výdavkov najmä v prípade výdavkov, pre ktoré nie sú stanovené benchmarky, finančné limity a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom zrealizovaného VO, znaleckým alebo odborným posudkom, alebo v prípade výdavkov na stavebné práce stavebným rozpočtom projektu vypracovaným oprávnenou osobou.

Žiadateľ vykoná prieskum trhu vyžiadaním minimálne 3 ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov na predmet zákazky tovaru, práce alebo služby s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní.

V prípade, že daný výdavok spadá pod tovar/službu/prácu, ktorá je v zmysle § 9b zákona o VO bežne dostupný na trhu, prieskum trhu môže žiadateľ vykonať aj na základe údajov zverejnených na elektronickom trhovisku (www.eks.sk). V tomto prípade identifikuje minimálne 3 rovnaké alebo porovnateľné zákazky, ktorých priemerná hodnota bude preukazovať hospodárnosť výdavku požadovaného žiadateľom.

Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu žiadateľ zaznamená v zázname o vykonaní prieskumu trhu, v ktorom vyhodnotí výsledky prieskumu trhu z hľadiska priemernej ceny.

Poskytovateľ je oprávnený overiť výšku výdavkov nárokových v ŽoNFP, na základe žiadateľom vykonaného prieskumu trhu, prostredníctvom vykonania svojho vlastného prieskumu trhu. V prípade, ak výška výdavkov nárokových žiadateľom v rozpočte ŽoNFP preyšuje ceny identifikované Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu, Poskytovateľ bude považovať tieto výdavky za nehospodárne, a maximálnou výškou oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/Prijímateľa bude výška oprávnených výdavkov stanovená Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu.